

Universitätsbibliothek Wuppertal

Epistolæ obscvrorvm virorvm

cvm inlvstrantibvs adversariisqve scriptis

Textvs

Hutten, Ulrich von

Lipsiæ, 1864

46. Appendix 5. Ioannes Currificis Ambachensis

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-976

permittimus Ioannem Pfefferkorn, tinctum Iudeum, accipere nostrorum causa laborem scribendi, ut defendat se et nos omnes contra Reuchlin, et defendat fidem nostram: sic quod ipse habeat nomen et nos tamen scripta omnia fecerimus que emisit suo nomine, ut tunc verum est: in confessione hoc dixi. Dixerunt etiam quod iam compilasset novum librum quem intitulavit in latino 'Defensorium Iohannis Pfefferkorn contra Iohannem Reuchlin', in quo enarrat totum factum a principio usque ad finem; quem libellum theutonisavit etiam. Cum ego hoc audivisset, dixi quod non esset verum, simpliciter quia ego nihil scirem de hac re; et si fecit, tunc per deum scandalum est, quod me non fecit certum, et tamen prius semper me consultavit. Credo quod ipse iam non recordatur mei, cum sum infirmus: si me interrogasset, tunc dixisset uno modo satisfuisse, quia scio quod scribendo nihil acquiremus: nam Reuchlin semper restimulat quod habet diabolum. Si ergo ita est, tunc peto diligenter, ut non faciat, quia vos potestis impedire tanquam corrector suorum librorum. Secundo audivi etiam, quod non tam vehementer dolui, vos lardasse ancilam (cum honestate dico) Quentels impressoris et fecisse sibi unum puerum: atque ut verum sit: tunc ipse dedit sibi veniam et non vult pati amplius in domo, et iam est in propria domo, et facit antiquas tunicas novas. Peto vos propter maximam charitatem quam habuimus semper alternatim, ut velitis mihi hoc scribere an sit vel non, quia ego libenter vellem eam diu supposuisse; sed tamen non volui facere, quia timebam quod esset adhuc virgo. Si autem ita sit, quod vos fecistis, tunc si potestis pati, volumus ad unam dicam lardare, ego hodie et vos cras, quia digniora sunt priora, ego doctor et vos magister: dico tamen hoc sine contemptione: sicque volumus hoc in secreto servare atque eam nutrire cum puer expensis mutuis: et scio quod ipsa libenter erit contenta: atque etiam scio, si diu lardassem eam, non esset mihi infirmitas illa: spero tamen quod volo renes purgare, ut siam sanus. Et cum hoc valeat; si non fuisse debilis transicionis, tunc met ivissem ad vos et non scripsisse: sed tamen vos debetis mihi rescribere. Datum raptim ex bursa nostra Montis.

46. Appendix 5.

Ioannes Currificis Ambachensis

Ortvino Gratio Daventriensi

Salutis Plurimum.

Quoniamquidem mihi nuper scripsistis quomodo mihi succederet in Heidelberga et quod etiam vobis rescriberem quomodo placerent mihi hic

¹ Io. 3. ¹⁷ Pro () in 3. est: . ³⁴ Ioannis 3. ³⁷ succederet 3.

Doctores et magistri, Sciatis ergo primo quod quamprimum veni ad Heidelbergam, siebam cocus in bursa, ubi habeo mensam gratis et etiam aliquas pecunias pro mercede, et possum proficere et complere ad gradum magisterii. Sic etiam fecit pauper Henricus qui non habuit libros neque papirum, sed omnia scripsit ad pellicium suum. Ita etiam nutritivit se Plautus qui portavit saccos ad molendinam sicut asinus, et tamen postea evasit in doctissimum autorem, quia postea scripsit metra et prosas. Præterea ut sciatis qui sunt hic viri docti, volo vobis prius recitare de dignioribus, et deinde successive de aliis, quia, ut dicit philosophus primo phisicorum: 'Oportet ex universalibus ad singularia procedere'. Et Porphyrius etiam descendit a genere generalissimo ad speciem specialissimam, ubi iubet Plato quiescere. Et a dignioribus debet fieri denominatio, ut dicit gentilis magister in secundo de anima. Inter omnes doctores Theologie est unus hic qui est prædictor nobiscum, et habet tubalem vocem, licet parvus sit: illum audiunt homines libenter prædicare et tenent aliquid de eo, quia per deum ipse est doctus, et doctus in superlativo, dico vobis, et multi homines intrant eius prædicationes, quia ipse est delectabilis et laetatur bonos possos in ambone sive cancellis. Ego audivi semel ab eo ex libris Posteriorum de quæstione, quia est quid est, si est, et propter quid est, et omnia scivit in theutonice dicere. Præterea semel prædicavit de virginitate, et dixit quod virgines quæ amiserunt suam virginitatem, solent dicere quod sit eis per vim factum. Tunc ipse dixit: 'Bene veneritis, per vim: ego quero, si unus haberet nudum gladium in una manu et vaginam in alia, et ipse semper moveret vaginam, nonne est ita quod ipse non posset gladium intra stimulare? sic etiam est in virginibus'. Præterea semel in novo anno quando unicuique statu dedit novum annum, tunc dedit studentibus in Tribus Bursis (quia hic sunt moderni et antiqui), modernis dedit Saturnum, et ita exposuit: 'Saturnus est frigidus planeta, et ille bene convenit modernis, quia ipsi sunt frigi artistæ, quia non servant Sanctum Thomam et Copulata et Reparationes secundum processum bursæ montis in Colonia'. Sed Thomistis dedit pro novo anno unum puerum qui dormivit apud Iovem et vocatur Ganimedes. ille quadrat realistik, quia Ganimedes propinat Iovi vinum et cerevisiam et dulcem potum de lacaritio, quam historiam pulcherrime interpretavit Torrentinus in primo libro Aeneidos. sic etiam reales infundunt eis artes et scientias, et multa arguitur. Et multa alia delectabilia, ut unus posset mirare. Ego credo quod iacuit multas noctes, et non dormivit quando illa ita subtiliter et pulcherrime speculavit. Sed sunt multi qui dicunt quod sit frascaria quod ipse prædicat, et vocant eum 'Quacculator' et 'Ioannes cum destructo capite' et 'auca caput', ex illa ratione, quia ipse stetit semel male in disputatione;

²¹ quæ] qui 3. ²² vim Ego 3. ²⁵ stimulare: 3. ³² Ille 3. ³⁵ Sic 3.

tunc expediverunt eum ita realiter sicut unus in centum annis expeditus est. Et unus expectavit eum ante lectorium et detraxit suum baretum ab inde (sed non propter honorem, sed sicut fecerunt Iudei quando corona-
 verunt Christum et flectebant genua) et dixit: 'Domine doctor, cum sup-
 portatione, Deus benedicat vobis balneum'. Tunc ipse dixit: 'Deo gratias,
 Domine Baccalaureus', et non dixit amplius et abivit: unus dixit mihi, quod
 oculi eius steterunt sibi plenum aqua, et credidit quod ploravit postea.
 Et quando ego audivi tales vexationes, tunc doluit mihi in ventre, et si
 ego scisissem quis ille leccator fuisset, ego percussissem me cum eo, et
 si deberent mihi caput cum una dila abinde trusisse. Sed ipse habet ad-
 huc unum discipulum, ille est mihi unus doctus vir, et quasi plus quam
 doctus, et etiam quasi plus doctus quam suus præceptor, nisi quod ipse
 est simplex baccalaureus in biblia: ipse iam pauculis, immo paucissimis
 temporibus præteritis intimavit bene viginti questio[n]es et sophismata, et
 semper contra modernos, videlicet Utrum deus sit in prædicamento, Utrum
 essentia et existentia sint distincte, Utrum rollationes a suo fundamento
 sint distincte et Utrum decem prædicamenta sint realiter distincta. Hui
 quot respondentes! ego non vidi in vita mea plus respondentes in lectorio,
 et ipse etiam defendit sua dicta et imposuit honorem, quia unus simplex
 magister haberet cum uno sufficientiam: ego miravi quare Decanus admisit,
 ego credo quod fuit insanus propter Caniculares, quia est contra statuta.
 Et quando disputatio fuit, ex tunc ego in laudem ipsius metrificavi illa
 carmina ex tempore, quia ego pro parte sum humanista:

Hic est unus doctus magister,
 Qui intimavit bis vel ter,
 An esse essentię,
 Distinguatur ab esse existentię;
 Et de Rollationibus,
 Et de prædicamentorum distinctionibus,
 Et utrum deus in firmamento
 Sit in aliquo prædicamento:
 Quod nemo fecit ante eum
 Per omnia secula seculorum.

Sed de hoc sufficienter. nunc de poetis volo aliquid dicere vel scri-
 35 bere, et sic: Est hic unus qui facit Valerium Maximum, sed ipse non pla-
 cet mihi in media parte tam bene sicut vos mihi placuistis quando vos
 fecistis Colonię Valerium Maximum, quia ille hic procedit simpliciter, vos
 autem quando legistis ibi de neglecta religione, de Somniis, et de Auspi-
 tiis, tunc allegastis sacram scripturam, videlicet Cathenam auream que
 40 vocatur Continuum beati Thomę, Durandum et alias sublimatos in Theo-

¹⁵ Utrum] U. 3. et sic in sqq. ³⁴ sufficienter nunc de poetis Volo 3.

logia, et iussistis quod bene notaremus illa puncta ex sacra pagina et pingemus ibi unam manum et disceremus mentetenus. Sciatis etiam quod hic non intrant tam multa supposita sicut Colonię, quia Colonie studentes possunt esse sicut hic sunt scutones, et ibi aliqui studentes scutant etiam parthecas, quod non volunt hic concedere, quia oportet hic quod omnes habeant mensam in bursa et sint in matricula universitatis. Sed quamvis hic sunt pauci, tamen sunt audaces et bene tam audaces sicut illi multi in Colonia, quia ipsi scalaverunt nuperrime unum regentem in bursa, qui stetit ante cameram et audivit quod luserunt interius: tunc unus voluit exire et invenit eum ibi et proiecit eum per gradus. Præterea etiam sunt audaces, quia percutiunt se hic cum reuteris sicut faciunt Colonie cum Do-leatoribus, et incedunt more reuterorum cum productis gladiis et Chordis et Spadis, etiam cum plumbatis, ubi habent cordulam, ut possunt iactare et iterum ad se trahere. Nuper semel reuteri secaverunt hic unum Do-micellum per scabiem quod cecidit ad terram; sed cito surrexit et defen-dit se realiter et percussit et secavit eos omnes quod habuerunt Sanctum Valentimum, et omnes currebant fugens. Adhuc unum est quod debetis scire. Vos debetis interrogare Doctorem Arnoldum de Tungari, qui non est minimus in Theologia, An etiam sit peccatum ludere in taxilis pro indulgentiis. Ego scio aliquos prætensos socios qui sunt ribaldi, qui perlu-serunt omnes indulgentias quas dedit eis Iacobus de alta platea, quando ipse terminavit causam Reuchlins in Maguntia, quia tres fuerunt ibi, et etiam dixerunt quod ille indulgentię non essent hominibus proficue. Si est peccatum sicut credo, et non est possibile quod non sit peccatum, tunc ego nosco illos bene, tunc ego volo hoc prædictoribus dicere, qui erunt eos recte confundere, et ego etiam volo eis met in propria persona, ego sum bene tam audax, ad panem eorum ponere. Nihil est iam amplius ad scribendum, nisi salute mihi ancillam Quentels que iam est in puerperio, et Valete Pancratice, Athletice, Pugilice, Basilice, belle et magnifice, prout dicit Erasmus in parabolis. Datum Heidelberg. 30

47. Appendix 6.

Wendelinus Pannitonsoris

baccalaureus et Cantor in Straßbergk

Magistro Ortvino Gratio

Salutem plurimam. 35

Vos culpastis me in superiori littera quod atramentum esset mihi bal-samus et calamus bissinus et papirus aurea eo quod ego vobis ita raro

¹⁴ trahere nuper 3. ²² Mag. 3. ³⁰ heidelberg. 3.

³¹ Ortuio 3. ³⁵ S.P. 3.